

Policisté dopadli pytláky, kteří stříleli daňky a muflony

Frýdecko-Místecko – Policistům se podařilo dopadnout dva muže, kteří nelegálně lovili zvěř v hukvaldské oboře na Frýdecko-Místecku. „Místní oborník zjistil skutečnosti, které nasvědčovaly tomu, že zde někdo pytláčil. Na sněhu totiž objevil krev a stopy po vyvržení zvířete. Navíc byla v oboře slyšet i střelba,“ potvrdil Deníku frýdecko-místecký policejní mluvčí Vlastimil Starzyk. Do vyšetřování se zapojili frýdecko-místeckí kriminalisté, kteří mají na starosti hospodářskou trestnou činnost. Díky příkladné spolupráci s oborníkem a revírnickými obory se podařilo zúročit stopy z místa činu, které následně vedly k odhalení dvojice pachatelů. Jednalo se o jednatřicetiletého muže ze Šumperska a teprve osmnáctiletého mladíka z Frýdecko-Místecka. Právě mladší z uvedeného tandemu využil místní znalosti a zavedl muže k oplocení, které překonal. Poté vyhledal stáda daňků a

LOVECKÉ TROFEJE a zbraně, které policie zajistila u zadržených pytláků. Snímky: Policie ČR

muflonů, na které potom v obou případech starší z dvojice střílel opakovací kulovnicí se speciální optikou. Zvěřinu vyvrhli a snažili se zakrýt stopy. Z obory nelegálně ulovenou zvěř pachatelé odvezli osobním automobilem. Mla-

díků, který muže do obory zavedl, vyhledal daňky a muflony, si za odměnu odnesl dvě daňčí kytý a příslib darování loveckého psa. Kriminalistům se podařilo zajistit zbytky načerno ulovené zvěře, částečně zpracované trofeje a

zbraně obou pachatelů. Ti celkem společně upytláčili tři muflony a jednoho daňka za asi 200 tisíc korun. Nyní oba muži čelí obvinění z přečinu pytláctví, za který jim hrozí trest odnětí svobody až na pět let. (sru)

POLICEJNÍ ZPRÁVY

Vnikli do domu v prodeji

Hynčice – Nemilé překvapení čekalo majitelku nemoovitosti v Hynčicích, když se skoro po měsíci přišla podívat do svého domu, který poskytla k prodeji. Nevěřila vlastním očím. Někdo do obydlí vnikl a odřezal měděné trubky rozvodů topení. Majitelce tak neznámý vandal způsobil škodu 20 tisíc korun. (sme)

Slušný cyklista? Ne, zloděj

Bohumín – Na první pohled gentleman, ze kterého se však vyklubal fikaný zloděj. V minulých dnech oznámila mladá žena bohumínským strážníkům, že jela na kole po ulici 1. máje a zezadu do ní najel muž na kole, který se jí omluvil a z místa kolize odjel. Doma pak zjistila, že se jí ztratila peněženka s doklady z kabelky, kterou měla na nosiči kola. Muži zákona neváhali, ženu naložili do služebního vozidla a po chvíli v parku Petra Bezruče zloděje objevili a předali do péče Policie ČR. (toj)

Narazila do stromu

Vrbno pod Pradědem – Šestadvacetiletá žena si vyrazila na silnici se svým vozidlem Octavia. Cestou z obce Vidly do Vrbna pod Pradědem se žena rozjela natolik, že při projíždění pravotočivou zatáčkou dostala smyk. Vyjela až za okraj vozovky a narazila do stromu. Nehoda se obešla bez zranění, škoda je 30 tisíc korun. (sme)

Útočník muže přepadl, zbil a okradl

Ostrava – Neznámý pachatel v těchto dnech v Ostravě-Vítkovicích přepadl muže, kterého následně i fyzicky napadl a okradl. Po příjezdu hlídky, přivolané na místo činu, přepadený vypověděl, že ho neznámý útočník udeřil pěstí do obličeje, o čemž svědčila i krvácející rána pod jeho okem, a následně mu ukradl peněženku, ve které měl zhruba 800 korun. Lékařské ošetření však muž odmítl a případ nyní vyšetřují příslušníci policie. (vez)

Seriál o novém občanském zákoníku

Rubrika je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka

PETR KAUSTA. Autor je advokát z advokátní kanceláře Kausta & Zientková & partneři.

SLOVO PŘÁVNÍKA...

V procesu tvorby nového občanského zákoníku se objevily myšlenky, že materie pracovního práva bude vstěpena do občanského zákoníku. K tomu nakonec nedošlo, a tak si pracovní právo žije vlastním životem v zákoně č. 262/2006 Sb., tedy v zákoníku práce. Ač se může na první pohled zdát, že se jedná o dva na sobě nezávislé právní předpisy, opak je pravda. Nový občanský zákoník se na pracovněprávní vztahy použije tehdy, pokud to zákoník práce nevyklučuje nebo pokud nemá vlastní úpravu. Takových situací není zrovna málo. Nový občanský zákoník tak namísto zákoníku práce stanoví například předmluvní odpovědnost, započtení proti pohledávce na mzdu, platbu nebo odměn z dohody, dohodu o srážce ze mzdy, nájem služebního bytu či pravidlo, odkdy může mladistvý zaměstnanec pracovat. Svůj dosah má nový občanský zákoník i v následcích za porušení formy (například ústní výpověď, ústní pracovní smlouvy apod.). Vztah občanského zákoníku k zákoníku práce je primárně dán § 2401. V tomto ustanovení je nově také deklarováno, že na práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele se nepoužije široká škála ustanovení o ochraně spotřebitele. Nic však nemění to, že zaměstnanec je stále považován za slabší stranu, a proto se na pracovněprávní vztahy použijí ustanovení občanského zákoníku o ochraně slabší strany, pokud to povaha těchto vztahů nevyklučuje.

Vzájemný vztah občanského zákoníku a zákoníku práce

Započtení na mzdu, ústní pracovní smlouva, předmluvní odpovědnost

PŘÍBĚH ZE ŽIVOTA

Aleš Malina je čerstvým absolventem středního odborného učiliště – oboru stolař. Po převzetí výučního listu se ihned vydal na personální oddělení velké společnosti zabývající se výrobou nábytku. Tam mu sdělili, že zrovna mají jedno volné místo a že může nastoupit hned druhý den. Vedoucí personálního oddělení mu však sdělila, že písemná pracovní smlouva bude uzavřena až po třech měsících v závislosti na tom, jak šikovný Aleš

Malina bude. Mzda byla sjednána na 12 tisíc korun měsíčně.

Malina s tímto krokem souhlasil a druhého dne nastoupil na pozici stolaře. Po 35 pracovních dnech bohužel z nedbalosti zničil formátovací pilu za 80 tisíc korun. Tuto škodu požadoval zaměstnavatel celou uhradit. Zároveň Aleš sdělil, ať již další den do práce nechodí (stejně nemá žádnou pracovní smlouvu).

Aleš Malina probděl celou noc nad tím, co se v práci sta-

lo. Svou vinu sice přiznává, ale nechápe, proč mu zaměstnavatel nedal šanci dlužnou

částku uhradit a dále ho zaměstnávat. S prosbou o radu se Malina obrátil na internetovou právní poradnu

www.pravnilinka.cz.

www.pravnilinka.cz

RADA PRO PANA MALINU

- Absence písemné pracovní smlouvy se nelze dovolávat, pokud již bylo započteno s plněním pracovních úkolů (§ 20 zákoníku práce). Pracovní poměr vznikl v okamžiku, kdy Aleš Malina nastoupil do práce. Zároveň má pan Malina právo podat podnět inspekci práce za to, že s ním zaměstnavatel neuzavřel písemnou pracovní smlouvu (§ 25 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce).
- Byla-li škoda způsobena z nedbalosti, odpovídá zaměstnanec pouze do výše 4,5násobku jeho průměrného měsíčního výdělku (§ 257 odst. 2 zákoníku práce). Tedy maximálně do výše 54 tisíc korun. Tyto částky pak tedy ze mzdy srazit částku ve výši 6 tisíc korun (§ 1988 odst. 2 NOZ).
- K ukončení pracovního poměru je vyžadována písemná forma, jinak se k výpovědi nebo okamžitému skoení pracovního poměru nepřihlíží (§ 50 odst. 1 nebo § 66 odst. 2 zákoníku práce).
- Trvá-li na tom zaměstnanec, může i nadále požadovat přidělování pracovních úkolů. Nepřistoupí-li na to zaměstnavatel, může zaměstnanec požadovat náhradu mzdy, neboť se jedná o překážku na straně zaměstnavatele.

Jaké instituty NOZ mohou být aplikovány na pracovněprávní vztahy?

Předmluvní odpovědnost (§ 1729)

● Primárně je na zaměstnavateli, aby si vybral, kterého zaměstnance přijme do pracovního poměru. Výběr musí být v souladu s ustanoveními o rovném zacházení a s antidiskriminačním zákonem. Nový občanský zákoník zasahuje do procesu před uzavřením pracovní smlouvy, a to tak, že v § 1729 zakotvil tzv. předmluvní odpovědnost. Dospějí-li strany při jednání o pracovní smlouvě tak daleko, že se uzavření pracovní smlouvy jeví jako vysoce pravděpodobné, jedná nepoctivě ta strana, která přes důvodně očekávané druhé strany v uzavření smlouvy jedná o uzavření smlouvy ukončí, aniž by pro to měla spravedlivý důvod. Strana, která jednala nepoctivě, má povinnost nahradit druhé straně škodu, nanejvýš však v tom rozsahu, který odpovídá ztrátě z neuzavřené smlouvy v obdobných případech (z uvede-

ného vyplývá, že si uchaže za splnění těchto podmínek může nárokovat účelné vynaložené náklady, které vynaložil při jednání o uzavření pracovní smlouvy).

Započtení proti pohledávce na mzdu, platbu nebo odměny z dohody až do výše nepřesahující jejich polovinu (§ 1988 odst. 2)

● Nový občanský zákoník převzal toto pravidlo ze starého občanského zákoníku, nicméně vypustil pasáž, ve které bylo stanoveno, že započtení není možné proti pohledávkám, které nelze postihnout výkonem rozhodnutí srážkami ze mzdy (tzv. nezabavitelná částka). Nově je tedy stanoveno, že započíst bez dalšího může zaměstnavatel proti pohledávce na mzdu až do výše její poloviny. Toto pravidlo se bohužel dotkne nízkopříjmových zaměstnanců,

u kterých se rozsah započtení může dotýkat i nezabavitelné částky.

Uvedme si příklad: Zaměstnanec způsobil zaměstnanci škodu z nedbalosti ve výši 20 tisíc korun, jeho nezabavitelná částka činí 5280 korun. Mzda toho zaměstnance činí 15 tisíc korun. Za předchozího občanského zákoníku směl zaměstnavatel započíst pouze částku 2220 korun. V současnosti však může započíst částku ve výši 7500 korun.

Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů (§ 2045 – 2047)

● Tento institut upravoval první občanský zákoník práce a jeho využitelnost byla omezena pouze na dlužné výživné. Úprava dohody o srážkách ze mzdy se přesunula do nového občanského zákoníku, kde doznala velké změny. Nově je možné dohodou zajistit jakýkoliv dluh dlužníka, který má vůči věřiteli. Sražit lze však dluh maximálně do výše poloviny z těchto příjmů. K uzavření dohody je zapotřebí souhlasu zaměstnavatele (plátce mzdy).

Uvedme si příklad: Richard si půjčil od Karla částku 50 tisíc korun. Jelikož Karel váhal s půjčením peněz, pojistil se uzavřením dohody s Richardem o srážkách z jeho mzdy, nezaplátí-li mu částku včas. S dohodou zaměstnavatel Richarda souhlasil.

Jak už to bývá, Karel svému závazku nedostal. Mzda Richarda činila 18 tisíc korun, maximálně lze tedy ze mzdy srazit částku ve výši devět tisíc korun měsíčně.

Zaměstnávání mladistvých (§ 34)

● Nový občanský zákoník rozšířil zákaz práce mladistvých, když stanovil, že podmínkou vzniku pracovního poměru je dosažení věku 15 let a zároveň ukončení povinné školní docházky. Uvedené pravidlo považujeme za nepříliš šťastné, neboť existují případy, kdy k ukončení povinné školní docházky dochází až ve věku 16 let.

Nově je taky stanoven zvláštní důvod okamžitého zrušení pracovního poměru, kdy zákonný zastupce nezletilého, který není starší 16 let, může rozvázat pracovní poměr nebo dohodu o provedení práce/činnosti, pokud to je nutné v zájmu vzdělávání, vývoje nebo zdraví nezletilého. K platnosti okamžitého zrušení pracovního poměru je zapotřebí přivolení soudu.

Neplatnost pro nedostatek formy – ústní výpovědi a nesepsané pracovní smlouvy

● Ke změně také došlo v oblasti chápání právního jednání v rámci pracovněprávních

vztahů. Primárně se použijí ustanovení občanského zákoníku, která jsou omezena některými pravidly zákoníku práce. Primárně je řečeno, že právní jednání se vždy vyloží ve prospěch zaměstnance. Pokud zaměstnavatel neuzavřel se zaměstnancem písemnou pracovní smlouvu, nelze se dovolávat neplatnosti, pokud již bylo započato s plněním. Výpověď z pracovního poměru však vyžaduje písemnou formu bez dalšího, neboť absence písemné formy vede k nicotnosti výpovědi. Zaměstnanec má tak dále právo požadovat uzložování pracovních úkolů, případně právo požadovat náhradu mzdy, neboť se jedná o překážku na straně zaměstnavatele.

Totéž platí i pro zaměstnavatele, ten může požadovat po zaměstnanci náhradu škody. Uvedené pravidlo se uplatní také pro okamžité zrušení pracovního poměru.

Je však nejasné, jak nahlížet na ústní výpověď nebo okamžité zrušení pracovního poměru poté, co zaměstnanec dále netrvá na zaměstnávání. Zřejmé se zde použije analogicky ustanovení § 69 odst. 3, kdy platí fikce o tom, že pracovní poměr skončil dohodou. Někteří autoři se však k tomuto řešení nepřiklání, zároveň však nenabízejí jiné možné řešení. Uvidíme, jak se v této věci bude vyvíjet rozhodovací praxe soudů.